

Antwoord op kamervragen

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag
2000104910
18 januari 2001
DBD2001020902
vragen van het lid Kortram (PvdA)

Directoraat-Generaal van de Volkshuisvesting
Bestuursdienst

Postbus 30941
2500 GX Den Haag
Interne postcode
Tel : 070 3394816
Fax: 070 3391253

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u, mede namens de Staatssecretaris van BZK en de Staatssecretaris van OCenW, de antwoorden op de door het lid Kortram (PvdA) gestelde vragen over het TNO-rapport "Evaluatie bekostigingsstelsel basisonderwijs", ingezonden 18 januari 2001.

Hoogachtend,
De Staatssecretaris van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

J.W. Remkes
Antwoorden op de vragen van het lid Kortram inzake het TNO-rapport "Evaluatie bekostigingsstelsel basisonderwijs"
(ingezonden 18 januari 2001)

Antwoord op vraag 1
Ja.

Antwoord op vraag 2
Het vigerende Bouwbesluit (fase 1) bevat algemene, functionele brandveiligheidseisen voor alle soorten bouwwerken, dus ook voor scholen. Deze voorschriften zijn alleen voor woningen en bepaalde soorten utiliteitsgebouwen (te weten kantoren, logiesverblijven en logiesgebouwen) verder uitgewerkt in prestatie-eisen met bijbehorende grensvoorwaarden. Met de inwerkingtreding van fase 2 zal ook bij de overige utiliteitsgebouwen (waaronder scholen) het merendeel van de functionele eisen nader zijn uitgewerkt in prestatie-eisen. Een en ander zal plaatsvinden met conversie van het Bouwbesluit (geplande invoeringsdatum: 1 januari 2002).
Het feit dat voor scholen op dit moment alleen functionele eisen van toepassing zijn, betekent niet dat het brandveiligheidsniveau bij deze gebouwen nu niet zou zijn gewaarborgd. Met een zorgvuldige invulling van een functionele eis wordt in de praktijk namelijk een gelijk beschermingsniveau bereikt als bij een prestatie-eis. Het verschil zit in de duidelijkheid. Bij functionele eisen moet de aanvrager van een bouwvergunning altijd zelf aantonen aan het desbetreffende college van burgemeester en wethouders (B&W) dat is voldaan aan de vigerende eis(en) terzake (bijvoorbeeld: de vluchtmogelijkheid moet zodanig zijn ingericht dat gebruikers het gebouw op doeltreffende en voldoende veilige wijze binnen redelijke tijd kunnen ontluchten). Bij een prestatie-eis is gegeven aan welke grens moet zijn voldaan, dus kan de aanvrager volstaan met aantonen hoe is voldaan aan de vigerende eis(en).

Overigens zijn de grenswaarden met publicatie van fase 2 van het Bouwbesluit in het Staatsblad bekend en kunnen derhalve in de praktijk een handvat betekenen in geval men thans moeite zou hebben met het aantonen aan B&W of er is voldaan aan de geldende functionele eis.

Antwoord op vraag 3

Van oudsher stellen gemeenten eisen aan de bouw van woningen. In 1901 is dat in de Woningwet vastgelegd. Sinds 1931 stellen gemeenten ook eisen aan andere bouwwerken dan woningen. Sinds 1965 stelt de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (1965) een model-bouwverordening op, ter ondersteuning van gemeenten. Gemeenten waren niet verplicht de model-bouwverordening over te nemen en deden dat op onderdelen ook niet altijd. In de praktijk leidde dat tot plaatselijke verschillen. In het regeerakkoord kabinet Lubbers I is het streven verwoord naar een vereenvoudiging, uniformering en vermindering van regelgeving. Ter uitvoering hiervan heeft de minister van VROM bij brief van 22 september 1983 het actieprogramma Deregulering (woning)bouwregelgeving aan de Tweede Kamer aangeboden. De hoofdgedachte hierin is te komen tot eenheid en doorzichtigheid in de regelgeving op het terrein van de bouw. Dit is gerealiseerd met de introductie van het Bouwbesluit dat in 1992 in werking is getreden met bouwtechnische voorschriften voor woningen in prestatie-eisen (fase 1). Met deze ontwikkeling kwam de bouwtechnische regelgeving met betrekking tot bouw, waaronder scholen, op rijksniveau, maar bleef toezicht op de bouw (eerste lijn) op gemeenteniveau.

Het rijks-toezicht op gemeenten met betrekking tot woningbouw (tweede lijn-toezicht) hing aanvankelijk in grote mate samen met het verstrekken van leningen en subsidies om het enorme woningtekort na de Tweede Wereldoorlog te lenigen. Deze werkwijze ging ook op voor andere departementen. De bouw van scholen vond plaats onder de directe (subsidie)aansturing van het ministerie van Onderwijs, zoals de bouw van ziekenhuizen onder het ministerie van VWS.

De vraag of de Inspectie Volkshuisvesting dit onderscheid, naar ik aanneem woningen of ook niet-woningen, in de praktijk zelf niet altijd maakt, beantwoord ik ontkennend. Wel is er om maatschappelijke redenen soms van deze lijn afgeweken, bijvoorbeeld door het vragen naar de gebruiksvergunning (ivm brandveilig gebruik) en onderzoek naar asbestverwijdering bij sloop. Daarnaast doet de Inspectie Volkshuisvesting in de praktijk wel breder onderzoek samen met andere inspectiediensten. Dit onder andere om te voorkomen dat gemeenten meerdere malen achter elkaar worden geëquipteerd/onderzocht.

Antwoord op vraag 4

Ik wijs er wellicht ten overvloede op dat in de eerste plaats de gemeente verantwoordelijk is voor de handhaving van brandveiligheid. Voor het toezicht op de handhaving door de gemeente van brandveiligheid in woningen op grond van de bouwregelgeving is de Inspectie Volkshuisvesting verantwoordelijk. De Inspectie Brandweezorg en Rampenbestrijding heeft meer in het algemeen een rol in het toezicht op de handhaving van de brandveiligheid. Deze inspectie heeft, voor zover dit uit oogpunt van algemene brandweezorg en rampenbestrijding noodzakelijk is (Brandweerwet 1985, artikel 19), mede als taak het toetsen van de wijze waarop een bestuursorgaan van een gemeente of provincie zijn taken uitvoert met betrekking tot het voorkomen van, het voorbereiden op en het bestrijden van een brand, ongeval of ramp. Dit betekent dat deze inspectie op regionaal niveau, als er aanleiding voor is, een algemene steekproefgewijze doorlichting verzorgt.

Antwoord op vraag 5

Ja. De toepassing van asbest is sinds 1998 op grond van de Arbo-regelgeving verboden en kan sindsdien niet meer voorkomen in nieuwbouw. Voor bouwwerken van voor 1998 die vallen binnen bepaalde risicocategorieën zal ingevolge het Asbestinventarisatiebesluit - waar thans door VROM aan wordt gewerkt en dat naar verwachting begin 2002 in werking zal treden - een onderzoeksplicht gelden op de aanwezigheid van asbest. Eigenaren van gebouwen zijn verplicht deze onderzoeken te laten uitvoeren waarbij tevens een inschatting van de risico's moet plaatsvinden op grond waarvan zo nodig het treffen van maatregelen kan worden afgedwongen.

Scholen vallen binnen de hoogste risicocategorie en zullen dus onderzoeksplichtig zijn. Voorts heeft de minister van OCenW in het kader van de voorlichtingscampagne alwaar ik bij de beantwoording van uw eerder gestelde vragen aan heb gerefereerd, de betrokkenen geïnformeerd zodat die met de inhoud van de problematiek bekend zijn en ook zelf op inventarisatie en verwijdering kunnen aandringen.

Daarnaast blijft het huidige Asbestverwijderingsbesluit, en de ingevolge dit besluit in de bouwverordening opgenomen voorschriften inzake de sloop van bouwwerken waarin asbest is toegepast, van kracht. Naar mijn oordeel is met het bovenstaande een adequaat pakket aan maatregelen getroffen.

Antwoord op vraag 6

Het TNO-onderzoek is verkennend van aard geweest. Daarbij heeft TNO zich gebaseerd op rapporten van de Arbeidsinspectie in verschillende regio's, op een aantal risicoinventarisaties (zogenoemde RI&E's) die door Arbo-diensten zijn uitgevoerd in scholen en op interviews met diverse betrokkenen. Daar waar de verschijnselen door de betrokken deskundigen (Arbeidsinspectie, Arbo-diensten) zijn gesignaleerd, is de school op de hoogte van deze situatie. De betrokkenheid van deze deskundigen waarborgt dat scholen geen onnodig risico lopen.

Antwoord op vraag 7

Nu het voorgenomen Asbestinventarisatiebesluit reeds in 2002 in werking zal treden en voorziet in het uitvoeren van onderzoek in alle gebouwen met een risicoindicatie, bestaat er naar mijn mening geen aanleiding voor om thans op korte termijn een meer representatief onderzoek te laten uitvoeren.

De andere gesignaleerde verschijnselen in het TNO-onderzoek geven een redelijk helder beeld van de situatie. Mede op grond hiervan is bij de behandeling van de onderwijsbegroting door de minister van OCenW een meerjarig investeringsplan

toegezegd. Daarbij wordt aandacht gegeven aan de vergoeding voor materiële instandhouding. Dit jaar zal de Tweede Kamer hierover worden geïnformeerd.

De Staatssecretaris van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

J.W. Remkes